

Samenvatting

Het college van gemeente Maastricht stelt het Uitvoeringsplan Zicht op Thuis Maastricht-Heuvelland 2026 vast. In dit uitvoeringsplan leggen de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul vast wat zij in 2026 gaan doen op het gebied van Beschermd Thuis.

1. Beslispunten

1. Het Uitvoeringsplan Zicht op Thuis Maastricht-Heuvelland 2026 vast te stellen.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 13 januari 2026:

Conform.

2. Aanleiding

In 2021 is het beleidsplan 'Zicht op Thuis Regio Maastricht-Heuvelland' door de gemeenteraden van de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul vastgesteld. In oktober 2024 is door de portefeuillehouders van de gemeenten in Maastricht-Heuvelland besloten dit beleidsplan te verlengen tot en met 31 december 2026. In 2022 is de Centrumregeling 'Beschermd Thuis, Maastricht-Heuvelland 2022 e.v.' door de gemeenteraden van Maastricht-Heuvelland vastgesteld. Conform het beleidsplan en de Centrumregeling wordt elk jaar een uitvoeringsplan Zicht op Thuis opgesteld. Dit plan bevat de activiteiten die de gemeenten in Maastricht-Heuvelland in dat jaar gaan doen op het gebied van Beschermd Thuis. Het uitvoeringsplan 2026 borduurt voort op het uitvoeringsplan 2025. Veel van de in 2025 en daarvoor in gang gezette activiteiten lopen door in 2026.

3. Beoogd effect

Door het vaststellen van het uitvoeringsplan Zicht op Thuis wordt formeel vastgelegd welke activiteiten in 2026 in de regio Maastricht-Heuvelland uitgevoerd gaan worden op het gebied van Beschermd Thuis.

De belangrijkste thema's in het uitvoeringsplan zijn:

- (Sturing op) effectieve hulpverlening/ondersteuning
- Toegang
- Preventie
- Kleinschalige woonruimten
- Samenwerking

Met de activiteiten in het uitvoeringsplan wordt bijgedragen aan het bieden van een passend thuis voor kwetsbare inwoners uit Maastricht en het Heuvelland waarbij aandacht is voor dat deze inwoners kunnen "zijn, erbij horen, meedoen en worden".

4. Argumenten

1.1 Het uitvoeringsplan Zicht op Thuis verhoudt zich tot bestaand beleid.

Te weten:

- Raadsbesluit d.d. 21 juni 2021 vaststelling beleidsplan Zicht op Thuis;
- Collegebesluit d.d. 26 april 2022 'Inkoop Wmo Beschermd Thuis 2023';
- Raadsbesluit d.d. 31 mei 2022 'Centrumregeling Beschermd thuis Maastricht-Heuvelland 2022 e.v.';

- Collegebesluit d.d. 14 juni 2022 'Centrumregeling Beschermd Thuis Maastricht-Heuvelland 2022 en Service-Level Agreement Beschermd Thuis Maastricht-Heuvelland 2022';
- Collegebesluit d.d. 25 februari 2025 'Uitvoeringsplan Zicht op Thuis Maastricht-Heuvelland 2025'.

1.2 De portefeuillehouders Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland adviseren positief.

Op 17 december 2025 is het uitvoeringsplan in het portefeuillehouders overleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland besproken en is men akkoord gegaan met het uitvoeringsplan en met agendering ervan voor bespreking in de colleges.

1.3 Het uitvoeringsplan 2026 sluit aan op het uitvoeringsplan Zicht op Thuis 2025.

Veel van de initiatieven en acties uit het uitvoeringsplan van 2025 lopen door in 2026. Van de initiatieven en acties opgenomen in het uitvoeringsplan 2025 zijn er een aantal succesvol afgerond en een aantal zijn deels afgerond en lopen (deels) nog door. Dit heeft met name te maken met de aard van de initiatieven en acties zoals de aanpak personen onbegrepen gedrag die, mede ook door maatschappelijke ontwikkelingen, voortdurend (door) ontwikkelt en de realisatie van de nieuwe dag- en nachtopvang die bij aanvang al een meerjarig karakter had. In het uitvoeringsplan is een overzicht opgenomen van de initiatieven en acties en de stand van zaken ervan.

1.4 Het uitvoeringsplan speelt in op huidige ontwikkelingen.

Er is in het uitvoeringsplan aandacht voor ontwikkelingen zoals de (landelijke) beweging naar Wonen Eerst, mede in relatie tot de toenemende druk op Beschermd Thuis en de stagnatie in door- en uitstroom uit Beschermd Thuis. Tevens worden (landelijke) ontwikkelingen zoals activiteiten op het gebied van de aanpak Personen Onbegrepen gedrag meegenomen en vindt aansluiting bij de door de VNG in gang gezette 'herijking koers MOBW' plaats waar als regio bij aangehaakt wordt. Tevens zullen de eerste stappen richting een nieuwe aanbesteding Beschermd Thuis worden gezet.

5. Kanttekeningen of risico's

1.1 Het behalen van de gestelde doelen is mede afhankelijk van andere ontwikkelingen en partijen.

Of de in het uitvoeringsplan gestelde doelen behaald worden, is deels afhankelijk van maatschappelijke ontwikkelingen zoals de (krapte op de) woningmarkt en de toelating van inwoners tot de Wet langdurige zorg (Wlz) en de geestelijke gezondheidszorg (ggz). Binnen Beschermd Thuis wordt een hogere bezetting ten opzichte van het contractueel afgesproken aantal plekken op met

name de “zwaardere” producten (beschermd wonen basis en beschermd wonen licht) en een wachtlijst op Beschermd Wonen gezien. Risico's die hiermee gepaard gaan zijn een langere wachttijd van inwoners op een passende plek en op passende ondersteuning met eventuele maatschappelijke teloorgang en overlast in de openbare ruimte tot gevolg. Ook zijn (oplopende) wachtlijsten, een tekort aan (sommige) plekken en oplopende zorgkosten een risico waarbij deze laatste zich in 2026 al manifesteert. Een aantal activiteiten die opgenomen zijn in het uitvoeringsplan ziet toe op het (proberen te) mitigeren van deze risico's zoals het realiseren van door- en uitstroomelekken, de inzet van (extra producten) Housing en de beweging naar Wonen Eerst. Het behalen van deze doelstellingen is mede afhankelijk van commitment en inzet van partners zoals woningcorporaties, particuliere verhuurders en zorgorganisaties. Ook is er een afhankelijkheid met aansluiting bij lokale Wmo-ondersteuning en de sociale basis en met keuzes die door het rijk gemaakt worden zoals de invoering van het Woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen en de invoering van de Wet versterking regie op de volkshuisvesting.

6. Financiële gevolgen

In de Centrumregeling Beschermd Thuis is afgesproken een regiobudget in te stellen dat in beheer is van centrumgemeente Maastricht. Dit regiobudget wordt gevoed door de IU Beschermd Wonen en de DU Maatschappelijke Opvang. Uit dit budget worden alle kosten met betrekking tot Beschermd Thuis betaald waaronder eventuele (extra) kosten die voortvloeien uit het uitvoeringsplan Zicht op Thuis. Tevens is er conform de centrumregeling een bestemmingsreserve ingesteld waarmee overschotten en tekorten worden verrekend. De verwachte uitvoeringskosten voor 2026 zijn weergegeven in onderstaande tabel¹. Hierin is te zien dat het verwachte resultaat voor 2026 negatief is. Dit betekent dat middelen aan de bestemmingsreserve moeten worden onttrokken. Als de huidige ontwikkelingen zich voortzetten en dit tekort structureel wordt dan gaat de reserve niet langer dekkend zijn. Het structurele effect ná 2026 van deze raming en het meerjarig effect daarvan op het verloop van de reserve wordt opgemaakt bij de 1^e bestuursrapportage 2026.

¹ stand reserve is op basis van begroting, pas na de jaarrekening weten we de werkelijke kosten van 2025, waardoor de beginstand 2026 kan wijzigen.

2026		BW	MO
Kosten	Product	€ -11.963.646	€ -5.342.254
	Personeel	€ -1.007.517	€ -250.069
Inkomsten	Circulaire	€ 13.157.138	€ 3.582.008
	PVA Dak- en Thuisloosheid	€ -	€ 514.922
	Eigen Bijdragen	€ 312.201	€ -
	Uitstelvervanging Abo.tarief	€ 352.627	
	Dumo Compensatie		€ 229.008
Resultaat		€ 850.803	€ -1.266.386

	Begroting	
Reserve BT	Beginstand 2026	€ 3.805.532
	Verwachte resultaat BT	€ -415.583
	Eindstand	€ 3.389.949
	Reservering DNO	€ -1.010.000
	Vrij besteedbaar 2027	€ 2.379.949

Het uitvoeringsplan besteedt aandacht aan deze ontwikkelingen en richt zich mede op financiële houdbaarheid. De huidige situatie vraagt om een aanpak waarmee de kosten bij gelijkblijvende of (verder) toenemende aantallen, omlaag gaan en/of de inkomsten omhoog gaan. Als dit niet gebeurt zijn de huidige financiële uitgangspunten van de centrumregeling niet langer houdbaar. Met inzet op het realiseren van (extra) door- en uitstroomplekken en met de beweging naar Wonen Eerst in combinatie met de nieuwe aanbesteding en inkoop wordt beoogd een oplossing voor deze situatie te bieden.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

De projectgroep Zicht op Thuis Maastricht-Heuvelland werkt het uitvoeringsplan uit. Tevens is deze projectgroep aan de slag met het nieuwe beleidsplan Zicht op Thuis Maastricht-Heuvelland met de visie op Beschermd Thuis. Hierin zullen Wonen Eerst en de financiële houdbaarheid een van de belangrijkste speerpunten zijn. Een evaluatie van het huidige beleid inclusief uitvoeringsplan en daarin opgenomen initiatieven en acties is onderdeel van het nieuwe beleidsplan. Hierbij wordt gekeken naar wat vanuit het huidige beleids- en uitvoeringsplan nog actueel is en mee overgenomen dient te worden en wat niet. Hiermee zal de evaluatie van het uitvoeringsplan 2026 onderdeel worden van het nieuwe beleidsplan.

8. Communicatie

Conform de centrumregeling 'Beschermd Thuis Maastricht-Heuvelland' wordt in 2026 terugkoppeling gegeven over de voortgang van het uitvoeringsplan in de directiegroep Maastricht-Heuvelland en in het portefeuillehouders overleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland. Tevens zal het uitvoeringsplan met de gemeenteraden gedeeld worden middels een RIB.